

2024

Resolusjon om forbud av hemmelige avtaler

Motvind Norge krever at hemmelige avtaler med grunneiere og rettighetshavere for areal til vindkraftanlegg/hybridanlegg bør forbys

En opsjonsavtale er i energisaker en (oftest hemmelig) avtale som regulerer utbyggers rett til å leie areal av en grunneier eller rettighetshaver for å bygge energianlegg. Dersom utbygging realiseres vil avtalen med grunneier eller rettighetshaver erstattes av en leieavtale som tinglyses. Slike avtaler omtales ofte som ”fase 0” i forretningsmodellen for vindkraftutbygging.

Regjeringen har i Hurdalsplattformen sagt om eiendomspolitikk og vern av matjord at de vil ”Vurdere forbod mot opsjonsavtalar på dyrka eller dyrkbar mark”. Årsaken er at dette er en knapphetsressurs.

Motvind Norge mener at forbud også må vurderes for opsjonsavtaler som gjelder arealinngrep i naturområder.

Grunneieravtaler for vindkraftanlegg/hybridanlegg i naturområder er uønsket fordi:

- Vedtatte kommuneplaner og regionale planer undergraves
- Åpne og demokratiske prosesser i arealforvaltning og samfunnsplanlegging utfordres
- Nasjonal natur- og miljøpolitikk svekkes
- Allemannsretten svekkes betydelig
- Interesse for aktiv jordbruksdrift kan reduseres
- Videresalg av konsesjon og leieavtaler til ukjente eiere kan gjøre det uklart for kommunale myndigheter og grunneiere hvem som er motparten ved uenighet
- Det er avtaler mellom parter med ulik forhandlingsstyrke, med en åpenbar fare for uforholdsmessighet
- Grunneiere kan oppleve at de ødelegger for samfunnets interesser om de avslår tilbud
- Store pengebeløp gjør at det kan lønne seg for grunneiere å gi utbyggere tilgang til å bygge ned verdifulle naturområder
- Grunneiere mister råderetten over egen eiendom
- Avtalene vil hefte ved eiendommen i generasjoner og problematiser eventuelt salg

Opsjonsavtaler er ødeleggende for samfunn og miljø. Norsk energipolitikk kan ikke baseres på dette, og

praksisen må opphøre. Motvind Norge ber derfor regjeringen vurdere et generelt forbud mot opsjonsavtaler på arealer i strid med gjeldende planer.